

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Prasības iesniegšana Tiesā](#) > [Juridiskā Palīdzība](#) > Belgium

Juridiskā palīdzība

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ar kādām izmaksām ir saistīta tiesvedība un kurš tās parasti sedz?

“Izdevumi” juridiskajā žargonā ietver vairākas pozīcijas, kas paredzētas Tiesu kodeksa (*code judiciaire / gerechtelijk wetboek*) 1018. pantā.

Izdevumi ietver šādas pozīcijas:

1. dažādas tiesas un reģistrācijas nodevas un zīmognodeva, kas samaksāta pirms Zīmognodevas kodeksa (*Code des droits de timbre / Wetboek der zegelrechten*) atcelšanas;
2. tiesas dokumentu izmaksas un ar tiem saistītais atalgojums un algas;
3. sprieduma kopijas sagatavošanas izmaksas;
4. pierādījumu savākšanas pasākumu izmaksas, jo īpaši lieciniekiem un ekspertiem izmaksājamās summas;
5. tiesnešu, reģistrācijas amatpersonu un to personu ceļa un uzturēšanās izdevumi, kam jāceļo tiesas rīkojuma dēļ, un to dokumentu izmaksas, kas sagatavoti vienīgi tiesvedības vajadzībām;
6. procesuālo izdevumu atlīdzība, kas minēta 1022. pantā;
7. saskaņā ar 1734. pantu norīkotā mediatora nodevas, atalgojums un izmaksas;
8. iemaksa, kas minēta 4. panta 2. punktā 2017. gada 19. marta Likumā, ar ko izveido budžeta fondu otrās līnijas juridiskajai palīdzībai (*aide juridique de deuxième ligne / juridische tweedelijnsbijstand*).

Procesuālo izdevumu atlīdzība ir vienotas likmes iemaksa advokātu izdevumu un honorāru segšanai, ko lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs, var prasīt no lietas dalībnieka, kuram spriedums ir nelabvēlīgs.

Kas var lūgt piešķirt procesuālo izdevumu atlīdzību?

Tiesu kodeksa 1022. pantā paredzētā procesuālo izdevumu atlīdzība ir vienotas likmes iemaksa, ko izmanto, lai segtu lietas dalībnieka, kuram spriedums ir labvēlīgs, advokāta izdevumus un honorārus.

Ja viena no pusēm — iespējams, pamatojoties uz tiesas iejaukšanos, — to lūdz, tiesa ar īpaši pamatotu lēmumu var vai nu samazināt atlīdzību, vai to palielināt, bet tā, lai tā nebūtu lielāka par karaļa noteikto maksimālo apmēru vai mazāka par karaļa noteikto minimālo apmēru. Savā vērtējumā tiesa ņem vērā:

- lietas dalībnieka, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, finansiālās spējas, lai samazinātu atlīdzības summu;
- lietas sarežģītību;
- līgumā noteikto kompensāciju lietas dalībniekam, kuram spriedums ir labvēlīgs;
- situācijas acīmredzami nesaprātīgo raksturu.

2 Kas ir juridiskā palīdzība?

Juridiskā palīdzība apvieno vairākus jēdzienus:

- tā ikvienai personai dod tiesības uz bezmaksas sākotnēju juridisko konsultāciju kā daļu no pirmās līnijas juridiskās palīdzības (*aide juridique de première ligne / eerstelijnsbijstand*). Šo konsultāciju nodrošina kvalificēts jurists;

- tā arī ļauj noteiktām personu kategorijām saņemt bezmaksas palīdzību no advokāta jebkāda veida tiesvedībā (otrās līnijas juridiskā palīdzība). Šie advokāti ir brīvprātīgi. Tie saviem klientiem sniedz tādu pašus juridiskos pakalpojumus kā tad, ja viņi iekasē maksu (konsultācijas, palīdzība un pārstāvība parastā, administratīvā vai mediācijas procesā);
- juridiskā palīdzība atbrīvo puses, kuru ienākumi ir pārāk zemi, lai segtu tiesvedības vai ārpustiesas procedūru izmaksas, no reģistrācijas, kancelejas un apliecinātas kopijas nodevu pilnīgas vai daļējas maksāšanas. Tā arī nodrošina, ka valsts un tiesu varas amatpersonas (tiesu izpildītāji, notāri u. c.) un tehniskie padomdevēji (veicot tiesas ekspertīzi) vai mediatori no iesaistītajām pusēm neiekasē nekādu maksu par sniegto palīdzību.

3 Kādi ir juridiskās palīdzības piešķiršanas nosacījumi?

Lai saņemtu otrās līnijas juridisko palīdzību, ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem:

- prasība nedrīkst būt acīmredzami nepieņemama vai acīmredzami nepamatota;
- finansiālajai situācijai jāatbilst [piekļuves nosacījumiem](#), kas izklāstīti 508/13/1.-508/13/4. pantā (iekļauti ar 2020. gada 31. jūlija Likumu, ar ko groza Tiesu kodeksu, lai uzlabotu piekļuvi otrās līnijas juridiskajai palīdzībai un juridiskajai palīdzībai, palielinot attiecīgos ienākumu griestus).

Pilnībā bezmaksas juridiskā palīdzība

Atsevišķa persona: mēneša neto ienākumi ir mazāki par 1426 EUR.

Atsevišķa persona ar apgādājamajiem vai persona, kas dzīvo kopā ar laulāto vai jebkuru citu personu, ar kuru tai ir kopīga mājāsaimniecība: mājāsaimniecības mēneša neto ienākumi ir mazāki par 1717 EUR.

Daļēji bezmaksas juridiskā palīdzība

Atsevišķa persona: mēneša neto ienākumi no 1426 EUR līdz 1717 EUR.

Atsevišķa persona ar apgādājamajiem vai persona, kas dzīvo kopā ar laulāto vai jebkuru citu personu, ar kuru tai ir kopīga mājāsaimniecība: mājāsaimniecības mēneša neto ienākumi no 1717 EUR līdz 2007 EUR.

Saņēmējam ir jāmaksā ne vairāk kā 125 EUR.

Summas ir spēkā no 2022. gada 1. septembra.

Juridisko palīdzību piešķir arī personām, kas var pierādīt, ka tām nav pietiekamu iztikas līdzekļu. Juridiskās palīdzības biroja (*Bureau d'Aide Juridique / Bureau voor Juridische Bijstand*) lēmums piešķirt pilnībā vai daļēji bezmaksas otrās līnijas juridisko palīdzību ir pierādījums par nepietiekamiem iztikas līdzekļiem.

4 Vai juridisko palīdzību piešķir visu veidu tiesvedībā?

Jā.

5 Vai nepieciešamības gadījumā ir īpaša procedūra?

Jā.

Steidzamos gadījumos juridiskās palīdzības birojs var uz laiku pilnībā vai daļēji atbrīvot pieteikuma iesniedzēju no nodevām, neprasot viņam iesniegt nevienu apliecinājošu dokumentu vai kādu to daļu. Pieteikuma iesniedzējam apliecināšie dokumenti jāiesniedz juridiskās palīdzības biroja noteiktajā termiņā, kas nepārsniedz 15 dienas no lēmuma pieņemšanas dienas. Ja dokumenti netiek uzrādīti, juridiskā palīdzība tiek automātiski izbeigta.

Juridiskās palīdzības birojs novērtē steidzamību.

Pieteikumu par pilnībā vai daļēji bezmaksas otrās līnijas juridisko palīdzību pieteikuma iesniedzējs vai viņa advokāts mutiski vai rakstiski iesniedz juridiskās palīdzības birojā, kuram ir teritoriālā jurisdikcija.

Pieteikumu var iesniegt arī, vēršoties kompetentajās iestādēs (Federālā tieslietu valsts dienesta Starptautiskās civilās sadarbības dienestā) Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīvas 2003/8/EK par to, kā uzlabot tiesu pieejamību pārrobežu strīdos, nosakot kopīgus obligātus noteikumus attiecībā uz juridisko palīdzību šādos

strīdos, nozīmē.

6 Kur ir atrodama juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Varat sazināties ar juridiskās palīdzības biroju savā apgabalā.

- Biroji, kuros runā franču valodā: <https://avocats.be/fr/bureaux-daide-juridique-baj>.
- Biroji, kuros runā nīderlandiešu valodā:
<https://www.advocaat.be/nl/gratis-rechtsbijstand/tweedelijnsbijstand>.

Pēc personas sazināšanās ar kompetento juridiskās palīdzības biroju birojs izsūta aizpildāmo juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapu.

7 Kādi dokumenti jāiesniedz kopā ar juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapu?

Apliecinošie dokumenti atšķiras atkarībā no personu kategorijas, pie kuras jūs piederat. Ja dzīvojat kopā ar vienu vai vairākiem pieaugušajiem, jāiesniedz arī dokumenti, kas apliecina šo personu ienākumus.

Var tikt pieprasīti papildu dokumenti, lai pārbaudītu, vai ir izpildīti atbilstības nosacījumi bezmaksas juridiskās palīdzības saņemšanai.

Uzmanību: daži dokumenti ir derīgi ierobežotu laiku. Tie nedrīkst būt vecāki par diviem mēnešiem no dienas, kad iesniegts jūsu juridiskās palīdzības piešķiršanas pieprasījums.

1) Jūs strādājat un esat nodarbināts:

- mājsaimniecības sastāva izziņa, derīga divus mēnešus;
- jaunākais nodokļu aprēķins;
- pēdējie divi darba samaksas aprēķini (pilni darba mēneši);
- darba samaksas aprēķini par kārtējo gadu ar atvaļinājuma piemaksām un pabalstiem;
- izziņa, ko izsniedzis Valsts atvaļinājuma pabalstu birojs (ja esat fiziska darba strādnieks);
- izziņa par ienākumiem par pēdējiem diviem mēnešiem (ja esat pagaidu darba aģentūras darbinieks).

2) Jūs strādājat un esat pašnodarbināts:

- mājsaimniecības sastāva izziņa, derīga divus mēnešus;
- jaunākais nodokļu aprēķins;
- grāmatveža izziņa, kurā norādīti jūsu vidējie neto ienākumi par pēdējiem trim mēnešiem;
- jaunākā PVN deklarācija.

3) Jūs esat darbnespējīgs:

- mājsaimniecības sastāva izziņa, derīga divus mēnešus;
- jaunākais nodokļu aprēķins;
- veselības apdrošināšanas fonda (*mutuelle/ziekenfonds*) izziņa, kurā norādīti pēdējos divos mēnešos izmaksātie pabalsti;
- gada apliecinājums (darbnespēja vienu gadu vai ilgāk).

4) Jūs esat pensionārs:

- mājsaimniecības sastāva izziņa, derīga divus mēnešus;
- jaunākais nodokļu aprēķins;
- izziņa no Valsts pensiju biroja (*Office national des pensions / Rijksdienst voor pensioenen*), derīga divus mēnešus.

5) Jūs esat bezdarbnieks:

- mājsaimniecības sastāva izziņa, derīga divus mēnešus;
- jaunākais nodokļu aprēķins;
- izziņa par bezdarbnieka pabalstiem, kas saņemti iepriekšējos divos mēnešos.

6) Jūs saņemat CPAS/OCMW (Centre public d'action sociale / Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn) ienākumu atbalstu:

- CPAS/OCMW sertifikāts, kurā norādīts atbalsta veids un summa, derīgs divus mēnešus.

7) Jūs saņemat vecāka gadagājuma cilvēku ienākumu garantiju (Garantie de revenus aux personnes âgées — GRAPA / Inkomensgarantie voor ouderen — IGO):

- izziņa no Valsts pensiju biroja, kurā norādīta GRAPA/IGO summa.

8) Jums ir tiesības uz invaliditātes pabalstu:

- izziņa no Federālā sociālā nodrošinājuma valsts dienesta (SPF Sécurité Sociale / FOD Sociale Zekerheid), kurā minēti pabalsti par pēdējiem diviem mēnešiem.

9) Jūs dzīvojat īrētā sociālajā mājoklī:

- sociālās īres maksas aprēķina lapa.

10) Jums tiek piemērota kolektīva parādu dzēšanas procedūra:

- mājāsaimniecības sastāva izziņa, derīga divus mēnešus;
- jaunākais nodokļu aprēķins;
- parādu mediatora izziņa, kura derīga divus mēnešus un kurā norādīta summa, ko viņš jums izmaksā, ģimenes pabalstu summa, ja tie ir iekļauti izmaksātajā summā, un segto fiksēto izmaksu summa.

11) Jūs esat jaunāks par 18 gadiem:

- personas apliecības vai cita oficiāla dokumenta kopija, kas apliecina, ka esat nepilngadīgs.

12) Jūs piesakāties uzturēšanās atļaujas saņemšanai:

- dokumenti, kas apliecina nelikumīgu uzturēšanos (pielikumi, pienākums atstāt teritoriju, lēmums par uzturēšanās atteikumu, pase utt.).

13) Jūs esat apcietinājumā:

- izziņa par apcietinājumu.

8 Kur ir jāiesniedz juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Ja pazīstat praktizējošu advokātu, kurš piedāvā bezmaksas otrās līnijas juridisko palīdzību, varat ar viņu sazināties tieši. Ja advokāts piekritis izskatīt jūsu lietu, viņš lūgs juridiskās palīdzības birojam, lai viņu norīko.

Ja jūs nepazīstat nevienu advokātu, kas piedāvā bezmaksas juridisko palīdzību, jūs varat ierasties kompetentajā vietējā juridiskās palīdzības birojā, lai lūgtu advokāta padomu.

9 Kā es varu noskaidrot, vai man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Juridiskās palīdzības biroja lēmums jums tiks paziņots 15 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Katrā atteikuma lēmumā jānorāda atteikuma iemesli. Paziņojumā jāiekļauj attiecīgā informācija paredzētās pārsūdzības iesniegšanai.

10 Kas man būtu jādara, ja man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Jums jāsaazinās ar savu advokātu vai juridiskās palīdzības biroja norīkoto advokātu.

11 Kurš izraugās manu advokātu, ja man ir tiesības saņemt juridisko

palīdzību?

Juridiskās palīdzības birojs norīko advokātu, kas ir iekļauts juridiskās palīdzības brīvprātīgo sarakstā.

12 Vai juridiskā palīdzība sedz visas tiesvedības izmaksas?

Juridiskā palīdzība sedz tiesu izpildītāju vai ekspertu honorārus, pasta izdevumus un reģistrācijas izmaksas. Tāpat kā otrās līnijas juridiskā palīdzība, tā nav automātiska, un tā ir jāpieprasa no juridiskās palīdzības biroja tiesā, kas izskata lietu (Tiesu kodeksa 664. pants un turpmākie panti).

13 Kurš sedz pārējās izmaksas, ja man ir tiesības saņemt tikai ierobežotu juridisko palīdzību?

Ja tiek sniegta daļēji bezmaksas juridiskā palīdzība, tas nenozīmē, ka tiek segti tikai daži pakalpojumi/izmaksas. Tas vienkārši nozīmē, ka daļēji bezmaksas juridiskās palīdzības saņēmējam būs jāmaksā ne vairāk kā 125 EUR, atšķirībā no pilnībā bezmaksas juridiskās palīdzības saņēmēja, kuram nav jāmaksā nekas. Pilnībā vai daļēji bezmaksas juridiskās palīdzības saņēmēji saņem tos pašus pakalpojumus.

14 Vai juridiskā palīdzība attiecas arī uz pārsūdzībām?

Jā.

15 Vai juridisko palīdzību var atsaukt pirms tiesvedības pabeigšanas (vai arī anulēt pēc tiesvedības pabeigšanas)?

Jā.

Ja mainās nosacījumi, saskaņā ar kuriem saņēmējs ir tiesīgs saņemt pilnībā vai daļēji bezmaksas otrās līnijas juridisko palīdzību, saņēmējam nekavējoties jāinformē savs advokāts, kurš attiecīgi informē juridiskās palīdzības biroju.

Juridiskās palīdzības birojs var arī izbeigt juridisko palīdzību pēc advokāta pamatota pieteikuma, ja advokāts uzskata, ka viņa iesaistīšanai nav nekādas pievienotās vērtības.

Juridisko palīdzību varētu izbeigt arī tad, ja saņēmējs acīmredzami nesadarbojas savu interešu aizstāvēšanā (piemēram, neatbild uz sava advokāta pieprasījumiem).

16 Vai es varu apstrīdēt atteikumu piešķirt juridisko palīdzību?

Ja pieteikums tiek noraidīts, ir iespējams celt prasību darba tiesā, iesniedzot rakstisku vai mutisku pieteikumu (tiesas kancelejā). Prasība ir jāceļ viena mēneša laikā pēc paziņojuma par juridiskās palīdzības biroja lēmumu saņemšanas.

17 Vai juridiskās palīdzības pieprasīšana aptur noilguma termiņu?

Ja tiek sniegta daļēji bezmaksas juridiskā palīdzība, tas nenozīmē, ka tiek segti tikai daži pakalpojumi/izmaksas. Tas vienkārši nozīmē, ka daļēji bezmaksas juridiskās palīdzības saņēmējam būs jāmaksā ne vairāk kā 125 EUR, atšķirībā no pilnībā bezmaksas juridiskās palīdzības saņēmēja, kuram nav jāmaksā nekas. Pilnībā vai daļēji bezmaksas juridiskās palīdzības saņēmēji saņem tos pašus pakalpojumus.

 Lapa atjaunināta: 24/07/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko

piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.